

**Verksamhetsplan
för
Frodeparkens förskola**

Läsåret 2016 - 2017

Innehåll

Inledning	3
Övergripande mål 2017 för kommunal förskola	3
Vision och verksamhetsidé för kommunal förskola	3
Centrala stadens verksamhetsidé	3
Styrdokument	3
Beskrivning av förskolan	4
Läge	4
Storlek	4
Organisation	4
Introduktion	4
Plan mot diskriminering och kränkande behandling	5
Certifieringar	5
Frodeparkens förskola	6
Mål på olika nivåer	6
Värdegrund	7
Barn- och kunskapssyn	7
Pedagogroll	8
Hur vi arbetar efter läroplanen för förskolan, Lpfö 98 på vår förskola	12
Normer och värden	9
Utveckling och lärande	9
Barns inflytande	10
Förskola och hem	11
Samverkan med skolan	11
Uppföljning, utvärdering och utveckling	11

Inledning

Övergripande mål 2017 för kommunal förskola

En förskola med hållbar social, ekologisk och ekonomisk utveckling.

Vision och verksamhetsidé för kommunal förskola

Alla barn ska lyckas!

Tillsammans skapar vi barnets bästa förskola genom en trygg omsorg och ett lekfullt lärande.

Centrala stadens verksamhetsidé

På våra förskolor är *demokratiuppdraget* det främsta uppdraget

Förskolorna är *lärande mötesplatser* där barnen möter *medskapande pedagoger*

Barns *kompetens* tas tillvara och barnen tillåts vara *delaktiga* och ha *inflytande*

Lär miljöerna är *utmanande* och barnen ges möjlighet att *utforska*

Pedagogisk dokumentation används för att synliggöra barns läroprocesser

Pedagogerna har ett *normkritiskt och interkulturellt förhållningssätt*

Styrdokument

Skollagen (2010:800)

Läroplan för förskolan Lpfö 98/10

Beskrivning av förskolan

Läge

Frodeparkens förskola ligger Stationsgatan alldeles vid centralstationen i bottenvåningen av UppsalaHems Båghus. Förskolan ligger centralt och har nära till stadens attraktioner såsom lekpark, bibliotek, teater, muséer samt centralstationen och dess liv och rörelse.

Förskolan har en liten gård på baksidan av huset. På gården finns en samlingstrappa, klättervägg, träkoja, grillplats, klätterställning samt några små sandlådor. I nära anslutning till gården finns en stor backe med möjlighet till motoriskt utforskande under olika årstider.

Storlek

Frodeparkens förskola startade i januari 2014. Förskolan har idag två block med fyra hemvister. På förskolan arbetar både förskollärare och barnskötare. Vi har 74 platser. Förskolan har beviljats stadsbidrag detta läsår (Ht16-Vt17). Stadsbidraget har gjort det möjligt att två mindre grupper med de yngsta barnen har skapats och ytterligare två medarbetare har anställts. Dessa två grupper varar mellan 09:00-14:00 för att sedan ingå i de ordinarie hemvisterna. Frodeparkens förskola öppnar 06.30 och stänger 18.30. På förskolan serveras frukost, lunch och mellanmål samt frukt både på förmiddag och eftermiddag. Köket på förskolan är ett mottagningskök som drivs av Måltidsservice. Maten levereras från Vaksalaskolan.

Organisation

Frodeparkens förskola ingår som en enhet i Centrala Stadens förskolor. Verksamheten leds av en förskolechef, Gunilla Källmark samt tre biträdande förskolechefer. Frodeparkens biträdande chef är Agneta Andersson. I ledningsteamet ingår en pedagogisk utvecklare, Anna Brunner-Cederlund.

På förskolan finns en utvecklingsgrupp bestående av en utvecklingsgruppsledare och en förskollärare som representerar varje hemvist. Under ledning av förskolechefen ansvarar gruppen för att driva det pedagogiska utvecklingsarbetet på förskolan.

Det är förskolläraren som har det övergripande ansvaret på varje hemvist men hela arbetslaget ansvarar för att bedriva verksamheten utifrån styrdokumentet.

Verksamheten ska vara trygg, rolig och lärorik. Vi ser barn som kompetenta och fulla av resurser. Barn lär i meningsfulla sammanhang genom att interagera, kommunicera och samspela med andra. Barn är egna kunskapare och pedagogerna är engagerade medforskare. Alla barn har inflytande i sin vardag och är delaktiga i sitt lärande.

Introduktion

Vi har aktiv introduktion tillsammans med vårdnadshavare på vår förskola. Det innebär att barnen tillsammans med sina vårdnadshavare under hela dagar lär känna förskolans pedagoger, barn samt miljön både inne och ute och den dagliga verksamheten och våra rutiner. Barnen får möjlighet att bli bekanta med miljön för att på sätt känna trygghet och knyta an till förskolan och oss pedagoger. Det gäller även för vårdnadshavarna då vi har en nära dialog med dem under introduktionen för att tillgodose deras önsknings och behov.

Efter introduktionen erbjuds vårdnadshavarna ett introduktionssamtal där vi tillsammans diskuterar hur introduktionen har gått.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vi har en plan mot diskriminering och kränkande behandling där arbetsätt och åtgärder finns beskrivna. Planen revideras årligen.

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn mot kränkningar och diskriminerande behandling. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

I planen finns en konkret arbetsgång som ska följas när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten. Planen beskriver hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

Certifieringar

Uppsala kommuns förskolor använder kvalitetssäkringssystemet Qualis. Qualis-trappan är grunden i detta kvalitetsverktyg. Trappan har sju steg och är en beskrivning av hur en kvalitetsförskola ser ut och hur den kan utvecklas.

Granskningen brukar gå till genom att två externa granskare från Q-steps besöker förskolan och observerar, intervjuar och samtalar med olika berörda personer, allt från förskolchefer till personal, vårdnadshavare. Vi pedagoger får göra en självvärdering utifrån qualistrappan samt svarar på en enkät om vår verksamhet. Vårdnadshavare och barn får också besvara en enkät. Några pedagoger och vårdnadshavare blir också uttagna för att intervjuas angående verksamheten.

Efter en granskning får den aktuella förskolan ett utlåtande av vad som framgått i granskningen, förskolans styrkor samt dess förbättringsområden. Ledningsteamet för förskolan bestämmer i samråd med oss när det är dags för en granskning, det är aktuellt för oss under VT 2017.

Frodeparkens förskola

Mål på olika nivåer

Strategiska utvecklingsområden

Synvändan

Pedagogisk dokumentation

Lärmiljöer

Synvändan

Synvändan handlar om barnsyn och kunskapssyn. Det handlar om att barn inte ”är” på ett visst sätt utan ”blir” i olika sammanhang, olika miljöer och med olika material. Genom vårt arbetssätt, våra rutiner och våra miljöer ska vi ge förutsättningar för varje barns utveckling och lärande.

Vi har en stark tilltro till att alla barn KAN. Vi vill ge alla barn möjlighet att använda och utveckla sina kompetenser. Vi strävar efter ett gemensamt förhållningssätt där vi uppmuntrar och lyfter barns kompetenser och intressen. Vi tar tillvara på barnens olikheter och styrkor och uppmuntrar dem att hjälpa varandra och att lära varandra.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogisk dokumentation är ett kollektivt arbetsverktyg som gör det möjligt för oss att granska, synliggöra och utvärdera vår egen verksamhet och hur den bidrar till barnens utveckling och lärande. Pedagogisk dokumentation gör det möjligt för oss att följa barnens lärprocesser. Pedagogisk dokumentation är också ett verktyg för att synliggöra och utveckla vårt arbetssätt och förhållningssätt inom utvecklingsområdena *lärmiljöer och synvändan*.

Vi utvecklar ett arbetssätt och förhållningssätt där vi genom observation, dokumentation, analys och reflektion kan få mer kunskap om vad barn kan, hur de tänker och lär och hur vi med miljö, material och vårt förhållningssätt kan skapa förutsättningar för barnens lärande och utveckling.

Lärmiljöer

Vi vill utveckla en lärmiljö som möjliggör utveckling av barns förmågor. Vi vill erbjuda miljöer och material som utmanar, inspirerar och lockar till nyfikenhet att utforska omvärlden. Våra miljöer ska vara mötesplatser som inbjuder till kommunikation, samarbete, lärande och utforskande.

Vi utvecklar våra lärmiljöer både inne och ute. Vi vill erbjuda alternativ till de material och leksaker som ofta finns i hemmet. Vi införskaffar mer ofärdigt och okodat material som utmanar fantasin och lusten att utforska och konstruera.

Inomhus strävar vi efter att utforma tydliga rum och aktivitetshörnor där materialet är tillgängligt, tillåtande och placerat på barnens nivå.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån Skolinspektionens beslut

Genus/normkritiskt förhållningssätt

Flerspråkighet/interkulturellt förhållningssätt

Vi pedagoger måste vara medvetna om våra egna värderingar och ta tillvara på att barnen har erfarenheter och kunskaper med sig från det sociala och kulturella sammanhang som de vuxit upp i. Det handlar om att förstå hur ett mångkulturellt samhälle kan återspeglas i förskolan och att vi vill förstå varandra och ha ett öppet förhållningssätt

För oss pedagoger är grunden att vi kan kommunicera om kultur med varandra, föräldrar och barn. Vi är alla olika och har olika värderingar och förhållningssätt och det är kring detta som vi måste kunna vara öppna och respektera våra olikheter. Det är viktigt som pedagog att vara nyfiken och intresserad när vi möter nya familjer som kommer till förskolan.

Vi behöver ta reda på vilka erfarenheter, värderingar och åsikter föräldrarna har och vilka förväntningar som finns på oss pedagoger och verksamheten.

Centrala stadens fokusområden

Normkreativitet – Normer och värden

Att skapa en pedagogisk miljö där olikhet ses som något positivt och berikande för att ge barn möjlighet att utveckla förståelse och tolerans för olika sätt att tänka och vara.

Att skapa en pedagogisk miljö där barn har rätt att vara en aktiv och kreativ medkonstruktör av sin egen kunskap.

Dokumenterat kvalitetsarbete

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att effektivisera och kvalitetssäkra arbetet. Vad dokumenterar vi? Hur synliggör vi varje barns lärande? Vilka dokument överlappar varandra? Vi behöver problematisera och utveckla det som redan görs.

Värdegrund

Likabehandlings- och värdegrundsarbetet pågår kontinuerligt under året men intensifieras i samband med terminsstarterna och när vi uppmärksammar förskolans värdegrund.

Vi har en gemensam värdegrund på förskolan som ligger till grund för vårt förhållningssätt mot varandra. Vi vuxna strävar efter att vara goda förebilder och vi ser allas olikheter som en tillgång och tar tillvara på dessa.

Barn- och kunskapssyn

Barn är värdefulla, unika och kompetenta.

Barn har en egen drivkraft och vill lära sig.

Tid är viktigt och vi ska ha en tillåtande atmosfär.

Vi är alla viktiga för varandra då vi alla har någonting som vi kan tillföra.

Alla barn ska få möjlighet till att lyckas! Alla barn kan.

Barn lär av alla sina sinnen och genom sin nyfikenhet och lust att lära.

Barn lär av varandra och kompetenta pedagoger i en trygg och stimulerande miljö.

Barn ska få försöka själva och få försöka att prova många gånger för att stärka tilltron på sin egen förmåga.

Barn är unika och vi ska ta vara på varje barns kompetens.

Barn lär sig genom upplevelser, lek och ett utforskande.

Pedagogroll

Vi pedagoger är lyhörda, nyfikna och intresserade av barns intressen och idéer.

Genom att vara medforskare och härvarande pedagoger kan vi uppmuntra och utmana barnen samt ge dem tid i sitt utforskande och lärande.

I en stimulerande miljö ges barnen dessutom möjlighet till samspel och kommunikation.

Tillsammans med barnen reflekterar vi kring vårt lärande och hur vi går vidare.

Hur vi arbetar efter läroplanen för förskolan, Lpfö 98/10 på vår förskola

Normer och värden

Hos oss ska alla känna sig välkomna och trygga.

Alla ska känna sig sedda och bli lyssnade på.

Vi är rädda om varandra och vår förskola.

Hos oss ska det vara glädjefullt och lärorikt. Vi uppmuntrar nyfikenhet!

Vi är alla värdefulla. Alla ska få möjlighet att påverka sin dag.

Alla barn skall lyckas!

Förskolan ska vara en plats där barn, pedagoger och vårdnadshavare känner sig trygga och ingen ska bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Vi har en *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* där arbetssätt, insatser och åtgärder finns beskrivna. Vi arbetar aktivt med vår *Värdegrund* för att främja ett gott kamratskap bland barnen.

Vi pedagoger lyfter fram och ger positiv bekräftelse på barnens initiativ till positivt samspel, empatiska handlingar och hjälpsamhet mot andra. Vi vuxna är bra förebilder och visar hur man är mot varandra. Vi tar barns konflikter på allvar och tar oss tid att lyssna och hjälpa barnen att hitta lösningar. Vi arbetar med rollspel och sagor för att lyfta fram och arbeta med konfliktlösning samt likheter och olikheter. Vi stärker, uppmärksammar, sätter ord på och samtalar om känslor. Vi samtalar om och synliggör känslor med hjälp av bland annat samtalsbilder, sånger, litteratur.

Utveckling och lärande

Förskolan har en öppen och tillgänglig miljö som vi förändrar efter barnens behov och intressen. Vi har material som lockar till utforskande och som kan användas på många olika sätt. Genom utformandet av miljön på förskolan skapar vi många tillfällen till lek där barn kan skapa möten med barn och pedagoger.

Vi uppmuntrar hjälpsamhet och lyfter fram positivt bemötande, exempelvis så har vi ett gemensamt träd i förskolans matsal där vi visar bilder på barnens samspel. Vid flera tillfällen under dagen samtalar vi med barnen om hur vi ska vara mot varandra. Barnen får möjlighet att öva på att lyssna på andra och att själva stå i centrum. Vi ser barnen som kompetenta, de får försöka själva och prova olika lösningar och vi pedagoger uppmuntrar och finns till hands för att ge stöd.

Barnens lust och nyfikenhet är utgångspunkten för hur vi utformar verksamheten. Genom observationer och reflektioner tillsammans med barnen kan vi utmana barnen vidare i deras lärande. Vi är medforskande pedagoger som söker svar tillsammans med barnen, vi uppmuntrar dem att prova egna lösningar och hitta egna teorier och att reflektera, argumentera och uttrycka sina åsikter.

Vi ger barnen tillfällen att berätta, återberätta och samtala med barn och vuxna.

I leken lär barnen sig språk av varandra. Barnen uppmuntras att välja olika uttrycksformer för att göra sig förstådda som tal/kroppsspråk/bilder. När barnen får samarbeta, undersöka, utforska och lösa problem skapas kommunikation mellan barnen.

Vi ger barnen tillfällen att uppleva språk genom samtal, sånger, sagor och rim och ramsor.

Vi arbetar med vardagsnära matematik, vi använder matematiska termer i vardagliga situationer och under styrda aktiviteter. Vi räknar, mäter, jämför, sorterar, ser mönster och pratar om former. Barnen utforskar begrepp som större, mindre, längre, kortare för att ge exempel. Vi uppmärksammar årstidernas växlingar och undersöker det vi hittar i naturen.

Vi ger barnen tillfälle att utforska sin omgivning. De undersöker bl.a. luft, sand och vatten. Vi uppmuntrar barnens nyfikenhet och gör experiment. Att göra experiment är roligt och inspirerande och ger oss möjlighet att synliggöra det osynliga. Vi har laborativt material som trattar, silar, timglas, vågar, lappar mm. Barnen får möjlighet att använda overhead och Ipad. Vi uppmuntrar barnen att hitta egna lösningar på problem.

Vi reflekterar tillsammans med barnet för att se hur vi kan utmana barnet vidare i sitt lärande. Genom reflektionsverktyget reflekterar vi enskilt och i arbetslaget veckovis och utifrån dessa planerar vi hur vi ska gå vidare i projekten och utmana barnens lärande.

Genom att observera kan vi utgå från barnens erfarenheter, behov och intressen i våra olika projekt. Observationer gör också att vi kan förändra miljön så att den inspirerar till nya upptäckter och lekar.

På utvecklingssamtalet kan vi tillsammans med vårdnadshavarna sammanfatta intressen, styrkor och behov som vi kan utmana och stimulera på förskolan.

Barns inflytande

Vi är lyhörda pedagoger som försöker ta tillvara på barnens intressen och nyfikenhet som bidrar till inflytande och delaktighet i läroprocessen. Vi pedagoger tar till oss vad barnen säger och visar för att kunna anpassa och förändra miljön efter deras behov och intressen.

Vi lyssnar in vad barnen säger och visar intresse för det de säger. De barn som saknar det verbala språket kan vi observera och därmed försöka tyda vad de kan vara intresserade av. Vi använder oss av reflektionsverktyget i den dagliga verksamheten. Genom gemensam reflektionstid med kollegor finns möjlighet till kontinuerliga diskussioner som utmynnar i verksamhetens utformning och projekt.

Förskolans lärandemiljö är utformad efter de sju rumskoncepten där materialet är tillgängligt för barnen. Miljön ska stimulera barnens nyfikenhet och skapa tillit till sin egen förmåga. Lärandemiljöerna bidrar till möten mellan såväl barn-barn, barn-pedagog, pedagog-pedagog.

Vi förändrar miljön utefter olika projekt, barnens intressen samt förskolans övergripande mål såsom språk och kommunikation.

Vi pedagoger försöker vara i olika rum för att vara nära barnen i deras utforskande och vi försöker fånga upp det barnen visar intresse för och vad de säger i här och nu situationer. Vi uppmuntrar barnen genom att ställa följdfrågor i påbörjad aktivitet. Genom reflektioner med barnen ser vi hur vi kan gå vidare med projekt där barnen utmanas vidare.

Förskolan har barnråd och genom det så ges möjlighet till att kunna påverka sin vardag i förskolan. I barnrådet lyfts aktuella frågor initierade av pedagogerna eller barnen.

Förskola och hem

Vi vill ha ett nära samarbete med vårdnadshavarna och det finns flertalet olika forum för detta. Först och främst sker detta genom den dagliga kontakten vid lämning och hämtning. Sedan anordnar vi möten för vårdnadshavare, utvecklingssamtal och förskoleråd. Det finns också forum för fler möten såsom t.ex. lucia, sommaravslutning mm.

Varje hemvist sänder även ut informationsbrev en gång i månaden då vi berättar om vad som händer på den aktuella avdelningen för tillfället. I våra hallar finns även viktig information och vi presenterar dagens aktiviteter genom att skriva på en whiteboardtavla och visa bildspel på våra Ipads.

Vårdnadshavarna ombeds också att göra utvärderingar av vår verksamhet där de ges möjlighet till delaktighet och inflytande av verksamheten.

Genom att ha en föräldraaktiv introduktion när barnen börjar på förskolan skapas en trygg och ömsesidig kontakt mellan hem och förskola.

Samverkan med skolan

Samverkan med skolan görs genom nätverksträffar under läsåret. På dessa träffar möts representanter från förskoleklass och förskolan för att övergången till skolan ska bli så smidig som möjligt för barnen.

Under vårterminen innan det är dags för skolstart sker ett överlämningsmöte där information om barnet genomförs. Detta möte har föregåtts av ett samtal med berörda vårdnadshavare där vi tillsammans har fyllt i ett särskilt överlämningsmaterial.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Vi arbetar med pedagogisk dokumentation för att kunna se om utveckling pågår och hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner. I vårt arbete med pedagogisk dokumentation använder vi oss *reflektionsverktyget*, ett verktyg för dokumentation, reflektion och utvärdering. Vi reflekterar tillsammans med barnen genom att vi samtalar, tittar på teckningar, ser på kort/film för att göra barnen delaktiga och få en uppfattning om och hur barnen lärt sig av aktiviteten.

Pedagogerna har enskild och gemensam reflektion i arbetslag för att utvärdera och föra projektet framåt.

Alla utvecklingsgrupper i Centrala stadens enhet driver tillsammans ett gemensamt utvecklingsarbete under ledning av förskolechefen och den pedagogiska utvecklaren.

Vid utvecklingssamtalet skriver vi tillsammans med vårdnadshavarna en sammanfattning av hur verksamheten ska arbeta vidare för att stödja barnets utveckling. Planen följs upp och utvärderas i arbetslaget och tillsammans med vårdnadshavarna.

I slutet av varje termin delar vi ut utvärderingsenkäter till alla vårdnadshavare. Resultatet av utvärderingarna används för att utveckla vår verksamhet.